

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sacrosancti Nominis Iesv Cvltvs Et Miracvla

Stengel, Carl

Augustae Vindellicorum, 1613

Virtute nominis Iesv gloriosæ ex hostibus victoriae reportatæ. Cap. 17.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49813](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49813)

retulit, & ab ipso protinus audiuit. Hoc est nomen meum, quod tibi memoriale sit in desiderio anxia, & hoc diligenter & articulatum noctibus imprime singulis fronti tuae, per hoc enim poteris contra mortem muniri subitam, & quisquis eadem scriptura munierit modo consimili frontem suam. His dictis puer ille in quem desiderant Angeli prospicere disparuit, sed in pectore pueri sui quem visitare dignatus est, non parum dulcedinis reliquit.

VIRTUTE NOMINIS IESV
GLORIOSÆ EX HOSTIBVS VI-
ctoriæ reportatæ.

CAPVT XVII.

SS. Nomen IESV victoriosum etiam esse, vel inde liquet; quod hi quoque sibi noua pariunt nomina, qui de regno aliquo, regione, ac prouincia victoriam reportat. Hinc Asiatici, Africani, Numantini, Numidici, à prouincijs subiugum missis, sunt appellati. Peperit etiam nouum sibi seruatoris ac IESV nomen ab excellentissima victoria Christus, qua diabolo, morte, peccatoque superatis, à trium tyrannorum acerbissimo iugo oppressos homines seruauit.

Hinc S. Ambrosius: Scit exercitata meus, quos ad praelium consummandum sibi adhiberet, quibus armis instrueret, quibus ducat vexillis. Non aquilarum præfert imagines, nec dracones, sed in cruce CHRISTI, & in IESV NOMINE progreditur in praelium, hoc signo fortis, hoc vexillo

Nomen IESVS valet contra mortem subitanam.

Ex victoria reportata noua nomina imponi. Sic etiam Christus fecit.

Ambr. lib. 2. de Abra c. 7.

Tho. Boz.
de sig. Ec-
cles lib. 8.
fig 33.

fidelis. Id exemplis ac historijs memorandis illustrare hoc capite aggredimur, & quamuis illa quam principio ponimus victoria, IESV potius imagine, quam nomine perpetrata memoretur, nequaquam tamen hoc loco prætereunda fuit, præsertim cum nomen IESV sit imago Christum Optimum Maximum verum Deum, verumq; hominè representans. Omne enim nomen imago est, & vices gerit eius rei p qua ponitur. Historia illa sic refertur: Anno millesimo quadragesimo vigesimo secundo, cum Carolus Sextus Francorum Rex obiisset, Angli omnia Gallicani regni munita, ac præcipua loca occuparant, iamq; actum de rebus Gallicis omnino erat. Carolus namq; Septimus bis acie fusus in summam suæ fortune desperationem generat. Sed Ioanna puella annorum non amplius octodecim ad Carolum venit, prædicans se a Deo missam, & Aureliam obsidione liberaret, & q; cum Rhemus ad vinctiorem sacram perduceret, examinata a præstantissimis Theologis sanctissimè respondit ac prudentissimè. Idcirco ad Aureliam obsidione soluendam, comæatumq; importandum cum exigua manu militum iussu, armis fulgens, equoq; insidens, signum militare candidi coloris, in quo CHRISTI IMAGO liliæ manu gestantis conspiciebatur, tulit, & spectantibus hostium copiis urbem cum comæatu intrepidè est ingressa: Anglosq; & ab obsidione recederent prius monitos, neque obsequentes. sexto Kal. lun. millesimo quadragesimo vigesimo nono adorta prostravit, in ipso ardore pugna ictu sagittæ vulnerata inter humeros ac collum, neq; pedem retulit, neque obligari vulnus est passa, quin acerrimè prælians, hasta gladioq; multos hostium prostravit. Multas deinde vrbes bello eadem felicitate ac fortitudine recepit, atque Anglos pluribus præliis fudit, Regemq; Rhemos ad sacram inaugurationem suscipiendam per medios hostes viriliter perduxit, & Gallorum res omnino accisas, oppressas ac perditas subleuauit, erexit, & in pristinum robur ac statum restituit. Post qua, cunctis res ex omnibus seculis haud visas vel auditas demirantibus, fortè in ma-

nus hostium venit, qui liuore suffusi, odioq; iniquissimo inflammati, fortitudinem puellæ diuinam magicis artibus attribuentes, atrocissimo crudelitatis exemplo puellam concremarunt. Sed anno millesimo quadringentesimo quinquagesimo sexto, è rescripto Calixti Romani Pontificis, causa cognitores constituti Ioannes Archiepiscopus Rhemensis, & Wilhelmus Parisiensis, innumeros testes omni exceptione maiores super eius innocentia, modestia, castitate, & religionis puritate examinarunt, eamq; innocentissimam compererunt, ac pronunciarunt; actaq; seruantur adhuc in scrinio Parisiensis Ecclesie, quod testatur Papyrius Massonus. Eadem scribunt Alanus, qui res Caroli Septimi Gallica sermone scripsit, Gerson theologus atatis illius, Leonicus Chalcondilas libro secundo de rebus Turcicis, Æneas Syluius, qui hac etate fuit. Fulgosus libro tertio, S. Antoninus, Corius Mediolanensis, Paulus Æmilius, eius etiam gesta late narrat Polydorus Virgilius in Vita Henrici Sexti, sententiamq; latam in illam longè lateq; post homines natos durissimam vocat.

Memorabilem nunc referam victoriam, ad inuocationem sacrosancti nominis IESV partam, quæ prima apud Francos adaperiendo Christianæ religioni aditui fuit occasio, quam antiquior ceteris historicis Gregorius Turonensis ita narrat:

Regina Verò (Clotildis videlicet femina Christiana, Clodouei coniūx) non cessabat predicare, ut Deum Verum cognosceret, & idola negligeret: sed nullo modo ad hæc credenda poterat commoueri; donec tandem aliquando bellum contra Alamannos commoueretur, in quo compulsus est ex necessitate, quod prius voluntate negauerat. Factum est autem, ut confligente utroque exercitu vehementer caderentur, atque exercitus Clodouei tandem ad internecionem ruere cepit. Quod ille videns, eleuatis in calum oculis, commotus in lachrymis ait: IESV CHRISTE, quem Clotildis predicat Filium Dei Viui, qui dare auxilium laborantibus, Victoriamq; in te sperantibus tribuere

Insignis
victoria.

de Cestis
Franc.
lib. 2. c. 39.

diceris, tua opis gloriam deuotus efflagito: Et si mihi Victo-
riam super hos hostes indulseris, & expertus fuero illam Vir-
tutem, quam de te populus tuo nomini dicatur probasse se
pradicat: credam tibi, & in nomine tuo baptiz. er. Inuo-
caui enim deos meos, sed (Et experior) elongati sunt ab au-
xilio meo, Unde credo illos nullius potestatis esse praeditos, qui
sibi obedientibus non succurrunt. Te nunc inuoco, & tibi
credere desidero, tantum ut eruar ab aduersarijs meis.

Cum autem hac diceret, Alamanni terga & vertentes, in
fugam labi ceperunt. Cumq; Regem suum cernerent in-
teremptum, Clodouei se dittonibus subdunt, dicentes: Ne
amplius, quasumus, pereat populus: iam tui sumus. At ille
prohibito bello, contractoq; populo, cum pace regressus, nar-
rauit Regina, qualiter per inuocationem NOMINIS CHRIS-
TI Victoriā meruit obtinere.

Hac occasione Clodoueus ad fidem Christianam
conuersus, & à S. Remigio Episcopo baptizatus est an-
no Regni sui XV. Christi CDIC.

Alia vi-
ctoria.

Hist. Ind.
lib. 7.

Præclara sanè ac omninò hoc loco memoranda est
illa victoria, quam quinque non amplius Lusitani, ad
inuocationem augustissimi nominis I E S V, contra cen-
tum quinquaginta, imò quadringentos quinquaginta
barbaros, nullo penitus suorum amisso obtinuerunt; vt
describitur à R. P. Ioanne Petro Maffeo S. I. hisce ver-
bis: Fortè ita accidit, ut Paciecus, aquandi causa, Mala-
censi quàm exercitatissimo remige instructam scapham in-
tra lacaparini fluminis ostia mitteret; abest ea aquatio à
Paceno portu millia passuum fermè quatuor; neque ad re-
migum praesidium propugnatores plus quinque attributi,
Antonius Veranus Portuensis, Antonius Palsainus Alan-
querianus, Franciscus Gramaxius, Ioannes Almeida
Quintelanus; postremi nomen intercidit. Aquatione per-
otium facta, priusquam ad suos Lusitani sese recipiant, à
barbaris agniti. Et Pacenorum Praefectus, Raia Sudami-
cinus, rei subita nuntio excitus, lanciaras tres confestim ex-
pediri iubet; correptisq; qua fors obtulit telis, in singulas,

aptas

aptas instructasq; remigio centum & quinquaginta armatos imponit. Ea dum parantur, coorti repente ab utraque fluminis ripa barbari, sagittis & iaculis abeuntes nostros detinere non desinunt, & ea quidem mora non admodum Lusitanos retardat, quippe hostium tela, densalitas & iringq; scutis excipiunt, grauius aliunde malum instabat; quod uno eodemq; tempore contrarius Ventus & astus accedens, exitum intercluderet: neque ab socia navi, procul in salo iactis anchoris, erat in re trepida, cur opis quicquam expectarent, iamq; raptim instructa lanceiara haud dubiam ad pradam cum ingenti clamore festinant; longè tamen reliquas antecedit ea, qua Sudamicinus ipse cum iuuentutis flore & ehebatur. Ea re animaduersa Lusitani, tot undiq; pressi difficultatibus, consilium ab ipsa desperatione capiunt, & utro in aduersum hostem eundi; & ut, quemadmodum sit nomine Lusitano dignum, fortiter dimicantes occumbant prius, quam per metum mortis, in deterrimam seruitutem abducantur. Hoc ergo consilio scapham repente circumagunt: & validoq; remorum impulsu vix dum concurrerant prora, cum Lusitani salutari IESV nomine pariter inuocato, strictis gladijs aut hastis, priores in nauigium hostile magno ausu transilunt: ac ferro primum summouent barbaros: dein conglobatos in unum, ipsaq; audacia, obstupefactos, haud tamen incruentii ipsi ad sacietatem trucidant. Nec in longum extracta est pugna. Paceni, cum ad Vehementes gladiatorum & cuspidum ictus nuda praeuissent nil quandiu corpora; & emittentem è Lusitanorum oculis ardorem ferre ultra non possent; qua cuique commodum est, certatim sese in flumen eijciunt. Sudamicinus, perterritos nequicquam precibus minisq; cohibere conatus, denique se ipse quoque de navi precipitat; doloreq; ac rabie accensus, & ut quemque suorum nando adeptus est, elato pugione confodit. Ceteri duabus lanceiariis ex intervallo sequentes, cum, si acrius institissent, nostros vulneribus affectos ac propemodum exsanguis nullo negotio conficere potuissent; nec opinata suorum clade perculsi, terga & verterunt. Ita, IESV

Nomen
IESV in-
uocant
Lusitani.

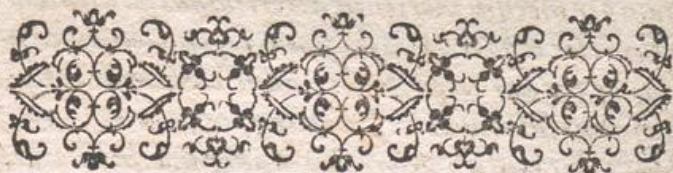
adiuuante, è rebus perditis repente Lusitanus Victor euadit: ac nullo è suis amisso, captiuam ipsius Praefecti lanciam in altum abducit: è maiore omnium gratulatione ac letitia, quò propior exitio fuerat res. Hæc ille. Vnicam adhuc addam de S. Martino, qui cum postridiè prælium instaret, intrepidè aiebat, vt habet Seuerus Sulpitius: *Crastina die ante aciem inermis adstabo, & in NOMINE Domini IESV, signo Crucis, non clypeo protectus, aut galea, hostium cuneos penetrabo securus.*

in lib. de Vita S. Martini.

lib. 1. de Vita S. Martini.

Eadem verba carmine sic expressit S. Paulinus:

*Primus ego abiectis præcedens agmina telis,
Non arma arripiens hominis, sed signa salutis,
Tegmine nec fidens clypei, sed NOMINE CHRISTI,
Atque crucem fronti auxilium pro casside ponens,
Intrepido cunctis occurram corde periclis.*

NOMINE IESV QVOSDAM
SVPERSTITIOSE ABVTI, CVIVS
virtute Iosephus quidam Iu-
dæus quam admiranda
patrârit.

CAPVT XIIX.

rom. 1. de S. Cruc. lib. 4. cap. 47.

Vid sanctius nomine IESV (inquit R. P. Iacobus Gretferus) nomine, inquam, quod est super omne nomen? & tamen quis ignorat, hoc ipsum salutis & spei nostræ nomen, inter superstitiosos & Magicos characteres, imò & inter

car-